

7. Brown P. Politeness: Some Universals in Language Usage / P. Brown, S. Levinson. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1987. – 345 p.
8. Fraser B. Hedged Performatives / B. Fraser // Syntax and Semantics. Vol. 3. Speech Acts. – New York etc. : Academic Press, 1975. – P. 187–210.
9. Searle John R. Expression and Meaning / John R. Searle. – Cambridge : Cambridge University Press, 1979. – 187 p.
10. Ожегов С. И. Словарь русского языка. – М. : Рус. Яз., 1984. – 795 с.
11. The Advanced Learner's Dictionary of Current English : 3 т. – Ставрополь : СПИИП «Сенгилей», 1992. – 1560 с.
12. Cohen J. Getting away with it / J. Cohen. – London : Headline Review, 2010. – 599 p.
13. Kinsella Sophie. Shopaholic abroad / Sophie Kinsella. – London : Black Swan, 2001. – 350 p.
14. Kinsella Sophie. Shopaholic ties the knot / Sophie Kinsella. – London : Black Swan, 2002. – 394 p.
15. Kinsella Sophie. The secret dreamworld of a shopaholic / Sophie Kinsella. – London : Black Swan, 2000. – 320 p.
16. Spark Muriel. Memento mori / Muriel Spark. – London: Virago. – 2010. – 226 p.
17. Trollope Joanna. The men and the girls / Joanna Trollope. – London : Black Swan, 1993. – 319 p.
18. Wickham Madeleine. The tennis party / Madeleine Wickham. – London : Black Swan, 1996. – 336.
19. Williams Polly. How to be married / Polly Williams. – London : Headline Review, 2010. – 376 p.

**Бігунова Наталія. Змістовні та функціонально-комунікативні ознаки мовленнєвого акту схвалення (на матеріалі англomовного художнього дискурсу).** У статті аналізуються функціонально-комунікативні ознаки мовленнєвого акту схвалення в англomовному художньому діалогічному дискурсі. Вивчено іллокутивні цілі та перлокутивний ефект мовленнєвого акту схвалення, визначений об'єкт мовленнєвого акту схвалення; класифіковано лексичні та граматичні засоби висловлення схвалення.

**Ключові слова:** оцінка, мовленнєвий акт, схвалення.

**Bigunova Nataliya. Content and functional-communicative Characteristics of Approval Speech act (on the Samples from English Artistic Discourse).** The article analyses functional-communicative characteristics of approval speech act in English artistic dialogic discourse. It also reports on the illocutionary aims and the perlocutionary effect of approval speech act in English artistic dialogic discourse. The article includes the definition of the approval speech act object and the classification of the lexical and grammatical devices expressing approval.

Approval is seen as positive evaluative expressive syncretic speech act, having, as a rule, a direct form of realization. The author comes to a clear and strong affirmation that approval speech act realizes both positive and negative politeness strategies. The article also highlights the thesis that approval speech act is mostly framed as a responsive communicative move. The research has also been helpful to state that an approval's addressee is always an interlocutor, who, however, can never serve as an evaluation object. The author is strongly convinced that evaluation objects are inanimate things, ideas and events.

**Key words:** evaluation, speech act, approval.

Стаття сдана в редколлегію  
20.02.2013 р.

УДК 811.112.2'36-112

Володимир Декало

## Ступінь граматикизації ауксиліарного дієслова *DROHEN* у сучасній німецькій мові

У статті представлено та схарактеризовано такі параметри визначення рівня граматикизації мовних одиниць, як цілісність, парадигматичність, парадигматична варіативність, структурні можливості, сполучувана обмеженість, синтагматична варіативність, які розробив один із засновників *Теорії граматикизації* Кр. Леман. За допомогою даних параметрів проаналізовано та визначено ступінь граматикизації ауксиліарного дієслова *DROHEN* у сучасній німецькій мові.

**Ключові слова:** цілісність, парадигматичність, парадигматична варіативність, структурні можливості, сполучувана обмеженість, синтагматична варіативність.

**Постановка наукової проблеми та її значення.** Сучасна граматична теорія хоч і перебуває у стадії відносного упорядкування, однак чимало проблем залишаються невирішеними. До таких слід віднести мовні явища з неоднорідною природою, які знаходяться на межі двох сфер – лексики та граматики. У багатьох випадках позиціонування мовного знака в перехідній зоні між граматикою та лексикою є наслідком процесу граматикизації. Відомо, що граматикизація представляє собою градуальний та безперервний процес, під час якого мовний знак рухається з лексичного рівня в граматичний.

**Актуальність** вибору теми нашої статті визначається підвищенням інтересом сучасних лінгвістів саме до визначення рівня граматикизації в синхронічній перспективі тих мовних знаків, що займають проміжне місце між двома вищезгаданими сферами. Значну увагу притягує до себе група так званих напівмодальних дієслів сучасної німецької мови, які в певних конструкціях виступають як повнозначні, а в інших – як ауксиліарні дієслова з модальною семантикою. Тому **об'єктом** нашого дослідження є дієслово *DROHEN* як представник цієї групи дієслів, котрому характерна висока частота вживання в сучасній німецькій мові.

**Мета** розвідки – детермінація ступеня граматикизації ауксиліарного дієслова *DROHEN* у сучасній німецькій мові. Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**: 1) схарактеризувати параметри визначення рівня граматикизації мовних одиниць; 2) за допомогою параметрів граматикизації встановити ступінь граматикизації ауксиліарного дієслова *DROHEN* у сучасній німецькій мові.

**Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження.** Модель, яка охоплює градуальну відмінність між граматичними та лексичними знаками, пропонує Кр. Леман. Ця модель представляє собою параметри граматикизації, що були розроблені автором для вимірювання різних ступенів граматикизації [1, с. 306]. Вони слугують для того, щоби визначити точне місце певного елемента в перехідній зоні між граматикою та лексикою. Найвищим критерієм для визначення рівня граматикизації знака вважається автономність знака, яка зменшується з прогресуванням граматикизації (у діахронії) та з інтенсивнішим граматичним статусом (у синхронії). Кр. Леман зазначає, що граматикизацією лінгвістичного знака є процес, під час якого знак втрачає свою автономність та стає більшою мірою підвладним обмеженням мовної системи [3, с. 155].

Відповідно до положень німецького лінгвіста неграматикалізований знак вважають автономним. Кр. Леман наголошує на тому, що ступінь автономності знака є обернено пропорційним до ступеня граматикизації, тобто зі збільшенням граматичного статусу знак втрачає свою автономність. Щоб визначити ступінь граматикизації, слід визначити ступінь автономності, який включає в себе три аспекти (виміри автономності знака) [1, с. 306]:

1) **вагомість**: автономний знак має семантичну та формальну вагомість. Знак – це самостійне, найчастіше багатоскладове слово з певним конкретним значенням. Семантична та формальна вагомість відділяє це слово від інших слів спільної частини мови та гарантує достатню унікальність у тексті. Зі збільшенням граматикизації вагомість знака редукується – напр., граматичний знак *-te* має мінімальний значеннєвий зміст 'Präteritum';

2) **когезія**: автономність зростає до тієї міри, наскільки систематично знак утворює певні відносини з іншими знаками;

3) **варіативність**: автономний знак є дуже варіативним – вільно обирається та може бути заміненим іншими знаками зі схожою семантикою.

Під час граматикизації знак зазнає: 1) редуції власної вагомості; 2) збільшення когезивних відносин; 3) скорочення своєї варіативності. Кр. Леман конкретизує щойно згадані положення та проектує їх на двох реляційних площинах вживання знака:

а) парадигматична площина – знак вибирається з групи знаків;

б) синтагматична площина – знак комбінується з іншими знаками.

Із комбінації трьох аспектів автономії знаку з парадигматичними та синтагматичними відносинами впливає шість систематичних параметрів граматикизації [1, с. 306]:

## Параметри граматикизації (за Кр. Леманом)

Аспекти ступеня автономності	ПАРАДИГМАТИЧНА ПЛОЩИНА	СИНТАГМАТИЧНА ПЛОЩИНА
<b>ВАГОМІСТЬ</b>	цілісність (-)	структурні можливості (-)
<b>КОГЕЗІЯ</b>	парадигматичність (+)	сполучувана обмеженість (+)
<b>ВАРІАТИВНІСТЬ</b>	парадигматична варіативність (-)	синтагматична варіативність (-)

**Цілісність** (англ. *integrity*) – парадигматична вагомість – семантична та фонологічна величина знака, яка внаслідок граматикизації зменшується, оскільки автономний знак характеризується високим ступенем цілісності. Граматичні знаки змістовно абстрактніші та вміщують менше семантичних ознак у власному значенні, вони також мають меншу фонологічну субстанцію. Наприклад, німецьке повнозначне дієслово *tun*, яке граматикизувалось до дентального суфікса *-te*, втратило і своє початкове значення, і значну частину фонологічного змісту.

**Структурні можливості** (англ. *scope*) – синтагматична вагомість – структурна величина конструкцій, в утворенні яких бере участь знак, зменшується внаслідок граматикизації. Напр., повнозначні дієслова мають у своєму розпорядженні завдяки валентній спроможності актанти різноманітних розмірів (іменникові та прийменникові звороти) – вони беруть участь в утворенні більших конструкцій. Ауксиліарне дієслово *haben*, яке представляє собою допоміжне дієслово для утворення часової форми перфекту, породжує лише один конститuent із повнозначним дієсловом речення (а точніше з його формою партіципа II) – це єдина конструкція, у формуванні якої задіяне це дієслово [1, с. 306].

**Парадигматичність** (англ. *paradigmaticity*) – парадигматична когезія – представляє собою ступінь включення або інтеграції знака до певної парадигми, який унаслідок граматикизації збільшується. Парадигма складається з усіх форм флексій певного слова, напр., *Witz, Witzes, Witze, Witzen*. При цьому слід розрізняти також часткові парадигми (наприклад, дієслівна часова парадигма охоплює всі часові форми певного дієслова: форми теперішнього, минулого та майбутнього часів). Високий ступінь парадигматичності має парадигма з обмеженими підкатегоріями, які семантично та формально гомогенні. Семантична гомогенність існує тоді, коли всі підкатегорії мають спільну семантичну основу. Із парадигматизацією (із включенням знака в таку закриту парадигму, напр., темпоральності) він набуває великої парадигматичної когезії (напр., дієслово *haben* є маркером минулих подій). Формальна гомогенність є настільки високою, наскільки схожими є вирази; *haben, sein, werden* утворюють гомогенну групу темпоральних допоміжних дієслів [5, с. 21].

**Сполучувана обмеженість** (англ. *bondedness*) – синтагматична когезія – ступінь поєднання знака з іншими знаками на синтагматичній площині, який внаслідок граматикизації посилюється. Цей параметр стосується ступеня сполучуваності знака, наприклад, граматичні знаки втрачають свою синтаксичну незалежність, клітизуючись, та в кінцевому вигляді стають флексійними закінченнями.

**Парадигматична варіативність** (англ. *paradigmatic variability*) – ступінь вільної застосовності знака, який унаслідок граматикизації зменшується, в той час як повнозначні дієслова *bekommen, entgegennehmen, empfangen*, залежно від інтересу повідомлення, вільно варіюються. Але що стосується граматичних конструкцій, у випадку пасива-адресата лише деякі допоміжні дієслова можуть бути використані: *Ich bekomme / kriege / \*empfangen die Haare geschnitten*. Під час граматикизації знижується, по-перше, так звана транспарадигматична варіативність, коли вираження певної категорії стає обов'язковим (наприклад, означеності іменника). Якщо існує можливість вільно варіювати між окремими підкатегоріями в межах однієї парадигми, то тоді йде мова про так звану інтерпарадигматичну варіативність, яка зменшується з ростом граматичності знака. Цей параметр показує, що граматикизація *werden* як допоміжного дієслова майбутнього часу є не завершеною, тому що все ще можна варіювати між презенсом та футуром: *Ich gehe morgen ins Kino* та *Ich werde morgen ins Kino gehen*.

**Синтагматична варіативність** (англ. *syntagmatic variability*) – ступінь можливого переміщення певного знака в межах синтагматичної площини, який унаслідок граматикизації зменшується. Сильніше граматикизовані знаки займають певну фіксовану позицію в реченні, тоді як меншою мірою граматикизовані (та лексичні) знаки можуть виступати в різних позиціях [1, с. 306].

Релевантним є той факт, що ці параметри граматикизації не надають абсолютних даних – їх застосовують для визначення різних ступенів граматикизації. Вищий рівень виявлення певного параметру асоціюється відповідно з вищим ступенем граматикизації [1, с. 309].

Розглядаючи конструкційну різноманітність дієслова *DROHEN* у сучасній німецькій мові, ми виділили три типи на основі структурних та семантичних критеріїв:

**ТИП I** – повнозначне (лексичне) дієслово *DROHEN* з агентивною семантикою в значенні ‘für einen bestimmten Fall etwas böses ankündigen’: (1) *Der Schaffner drohte Lauret, ihn auf der nächsten Station der Polizei zu übergeben, wenn er sich nicht ruhig verhielte.* Цьому типу характерний інтенційний компонент, компонент погрози та негативний оцінний компонент.

**ТИП II** – повнозначне (лексичне) дієслово *DROHEN* з неагентивною семантикою в значенні ‘anscheinend bevorstehen’: (2) *Er hatte eher die Vorstellung, als drohe ihm, der sein ganzes Leben gesund gewesen war, eine ansteckende Krankheit.*

**ТИП III** – ауксиліарне (граматичне) дієслово *DROHEN* із модальною семантикою (епістемічний та евіденційний компонент) та оцінним значенням: (3) *Ein Streit drohte auszubrechen, als die junge Wirtin, ein halbjähriges Kind auf dem Arme, unter die Lärmenden trat und zu plaudern anfing.*

Визначення ступеня граматикизації ауксиліарного дієслова *DROHEN* за допомогою параметрів Кр. Лемана було здійснено із залученням також повнозначного дієслова *DROHEN* типу I, для якого властивий інфінітний комплемент для порівняння та контрасту. Безсумнівно, лексичне дієслово *DROHEN* менш граматикизоване, ніж граматичне.

**Параметр 1 (цілісність).** Слід виділити декілька ключових відмінностей між лексичним та граматичним дієсловом *DROHEN*, оскільки граматичне дієслово *DROHEN* зазнало десемантизації. Лексичне дієслово *DROHEN* має сильну інтенційну семантику та слугує як дієслово мовленнєвих актів, яке позначає повідомлення певної небажаної для слухача дії. Лексичне дієслово *DROHEN* належить до групи комісивних дієслів. У ролі семантичних аргументів цього дієслова виступають мовець (АДРЕСАНТ), адресат (АДРЕСАТ) та зміст висловлювання (ІНСТРУМЕНТ), що представляє собою інструмент погрози. Граматичне дієслово *DROHEN* відзначається втратою повною мірою обох лексичних семантичних компонентів: інтенційного значення та компонента погрози (значення комісивного мовленнєвого акта). Лише одна семантична ознака залишилася, а саме – компонент небажаності описаної події (компонент негативної оцінки): (5) *Die Gesichter, vom Wein gerötet, drohen zu zerspringen, alle singen wie unter Hypnose.* Відомо, що цілісність як параметр визначення ступеня граматикизації вміщує, крім семантичної величини, фонологічну величину мовного знака. У цьому випадку зношування фонологічних ознак не відбулося, що свідчить про відносно невеликий вік процесу граматикизації.

**Параметр 2 (структурні можливості).** Лексичне дієслово *DROHEN* реалізує широкий спектр валентних відношень, лише один із них є інфінітив повнозначного дієслова. Як показано в прикладах нижче, лексичне дієслово *DROHEN* може сполучуватися з комплементом у давальному відмінку (6), прийменниковим комплементом з *mit* (7), *dass*-комплементом залежної клаузи (8), реченнями прямої (9) та непрямої мови (10), інфінітною клаузою (11). Граматичне дієслово *DROHEN*, навпаки, поєднується лише з інфінітивом повнозначного дієслова (12):

(6) *Sauer drohte ihr scherzhaft.*

(7) *Herbert drohte mit dem erhobenen Spaten.*

(8) *Bei einem solchen Streit habe Durruti den Kommunisten gedroht, daß er mit seinen Anarchisten nach Barcelona zurückkehren und Madrid seinem Schicksal überlassen werde.*

(9) *Karl drohte: «Dann spielen wir nicht mehr mit dir».*

(10) *Im Polizeipräsidium setzt ein Kriminalbeamter ihm den Revolver an die Stirn und droht, er werde erschossen, wenn er nicht sofort mein Versteck angäbe.*

(11) *Da holte der Wagner ein Büchlein, auf dessen Umschlag er LOHNKAMPF geschrieben hatte, aus der Tasche, zeigte den Leitern seine Aufzeichnungen über alle Lohnerhöhungen der letzten Jahre und drohte, sich bei der Gewerkschaftszentrale in Berlin zu beschweren.*

(12) *Ein armer stolzer Leutnant, der die angebetete Millionärin, die sich ihm förmlich an den Kopf warf, ausschlug, bis der Anblick ihrer Verzweiflung, die in Schwindsucht auszuarten drohte, ihn zur Nachgiebigkeit rührte.*

Ці модифікації свідчать про те, що повнозначне дієслово *DROHEN* має валентні відношення із суб'єктом, тому воно виконує функцію предиката речення. Граматичне дієслово *DROHEN*, навпаки,

функціонує лише як другорядний предикат, що модифікує всю пропозицію утворену інфінітивом повнозначного дієслова.

Отже, синтагматична вагомість граматичного дієслова *DROHEN* значно зменшилася порівняно з лексичним дієсловом *DROHEN*, що дає змогу розглядати граматичне дієслово *DROHEN* як ауксиліарне.

**Параметр 3 (парадигматичність).** Ауксиліарне дієслово *DROHEN* разом із певними напівмодальними та модальними дієсловами формують парадигму епістемічної модальності в сучасній німецькій мові, у межах якої граматичне дієслово *DROHEN* у поєднанні з інфінітивом повнозначного дієслова конструкція представляє собою епістемічний модальний маркер припущення, який модифікує пропозицію та надає їй статусу достовірності «невпевнений». Дистинктивною ознакою цієї конструкції в межах даної граматичної парадигми вважається здатність маркувати описану ситуацію повнозначним дієсловом негативною оцінкою. Натомість лексичне дієслово *DROHEN* характеризується дуже низьким рівнем парадигматичної когезії в межах лексичного рівня мови, оскільки воно може одночасно з іншими дієсловами, лексичними виразами та синтаксичними конструкціями належати до різних семантичних полів, як-от: «погроза», «ризик» тощо.

**Параметр 4 (сполучувана обмеженість).** Насамперед слід розглянути порівнювані одиниці – лексичне та граматичне дієслово *DROHEN* – із позиції визначення статусу їх клітизації (та універбації також), де під клітизацією розуміють поступовий розвиток клітики із самостійного слова, а під універбацією – зрощення багатоскладових синтаксичних конструкцій в одному слові; наприклад, складники виразу двн. *hiu tagu 'an diesem Tag'* конденсувалися в одній лексемі *heute* [4, с. 5]. Проаналізувавши, можна зробити висновок, що між лексичним та граматичним дієсловом *DROHEN* немає жодної різниці, вони вживаються як вільні морфеми та не є клітизованими. Проте слід виділити таку ознаку на синтаксичному рівні, як когерентність інфінітивних конструкцій, яка свідчить про той факт, що ауксиліарне дієслово *DROHEN* характеризується вищим рівнем граматикалізації. Когерентні конструкції містять інфінітив у межах вербальної рамки всередині, а інкогерентні – виносять інфінітив за межі вербальної рамки вправо [6, с. 2191]. Тому дієслова, що приєднують когерентні конструкції, схожі на ауксиліарні дієслова:

(13) *Ich fand diese Handlungsweise so unglaublich infam, daß ich damit drohte, die Kriminalpolizei zu verständigen.*

(14) *Und von da an erinnerten sie einander, wenn der Unmut sie wieder zu übermannen drohte, scherzend an die Pflicht der Kasteiung.*

У реченні (13) дієслово *DROHEN* вживається з інкогерентною інфінітивною конструкцією, що свідчить про те, що дієслову *DROHEN* властиве лексичне значення, а приклад (14) ілюструє випадок використання дієслова *DROHEN* як ауксиліарного з модальною семантикою.

**Параметр 5 (парадигматична варіативність).** Лексичне дієслово *DROHEN* не виявляє ніяких ознак обов'язкового застосування, воно може бути легко замінено іншими лексичними одиницями залежно від комунікативного контексту. Вживання граматичного *DROHEN* значно обмежене: можливість заміни іншою лінгвістичною одиницею великою мірою обмежена його граматичною вагомістю (статус достовірності «невпевнений» + негативна оцінка), яка приписується пропозиції. У цьому контексті ауксиліарне дієслово характеризується зниженням рівня парадигматичної варіативності, що говорить про вищий рівень граматикалізації, ніж повнозначне дієслово.

Другий аспект даного параметру стосується «корисності» системи флексійних форм кожного з двох дієслів. Як відзначає Кр. Леман, граматикалізуючому елементу властивий також процес *морфологічної дегенерації* – втрата здатності відмінюватися/дієвідмінюватися [2, с. 132]. Граматичному дієслову *DROHEN* характерна часткова редукція флективної парадигматичної варіативності, на відміну від лексичного. Ауксиліарне *DROHEN* не вживається в перифрастичних формах часу, способу та пасивного стану (15–16), не використовується як інфінітивний комплемент (17–18). Якщо *DROHEN* зустрічається у вищезгаданих формах, йому може бути приписане лише лексичне значення:

(15) *Großvater hat bisher nur gedroht, die Eltern anzuzeigen, er hats noch nicht getan, aber wenn Großtante Maika es weiß, vielleicht geht sie hin und tut es.*

(16) *Es war ihr ohnehin schon wieder mit einem neuen Verhör gedroht worden.*

(17) *Auch könnte man der alten Kaiserin einmal ernstlich **drohen**, dass man gegen sie für den jungen Kaiser und seine Reformfreunde Partei ergreifen würde.*

(18) *Und war es recht, mit Schrecken zu **drohen**, um die Seele zu retten, und war die Seele verloren, wenn man die Schönheit erkannte?*

Принагідно слід наголосити на тому, що повнозначне дієслово *DROHEN* вживається в наказовій формі (імператив), тоді як ауксиліарному дієслову дана форма неможлива.

Отже, граматичне дієслово *DROHEN* втратило здатність реалізуватися у всіх типових флективних формах повнозначних дієслів. Воно функціонує як граматичний форматив із власною флективною парадигмою, що є типовим для ауксиліарних дієслів. Тому ми можемо стверджувати, що граматичне дієслово *DROHEN* зазнало редукції парадигматичної варіативності.

**Параметр 6 (синтагматична варіативність).** Із позиції цього параметру не існує ніякої різниці між повнозначним та ауксиліарним *DROHEN*. Це пов'язано передусім все зі структурними особливостями німецької мови, у якій фінітне дієслово завжди займає фіксовану позицію в реченні. Отже, два порівнювані елементи відзначаються однаковим рівнем синтагматичної варіативності.

**Висновки.** Таким чином, застосування параметрів граматикалізації мовних одиниць Кр. Лемана дало змогу проаналізувати рівень граматикалізації ауксиліарного дієслова *DROHEN*. Цей аналіз показав, що у п'ятьох параметрах із шести виокремлюються релевантні зміни щодо статусу дієслова *DROHEN* у напрямку від лексичного повнозначного до граматикалізованого ауксиліарного дієслова.

**Перспективи подальшого дослідження.** У подальших розвідках ми плануємо дослідити еволюцію ауксиліарного дієслова *DROHEN* із повнозначного в діахронічній площині.

#### *Джерела та література*

1. Lehmann Chr. Grammaticalization: Synchronic variation and diachronic change / Christian Lehmann // *Lingua e Stile*. – Vol. 20. – 1985. – P. 303–318.
2. Lehmann Chr. Thoughts on grammaticalization: A programmatic sketch / Christian Lehmann. – Erfurt : University of Erfurt, 2002. – 171 p.
3. Lehmann Chr. Theory and method in grammaticalization / Christian Lehmann // *Zeitschrift für Germanistische Linguistik: Grammatikalisierung* / Hgg. von Gabriela Diewald. – № 32/2. – 2004. – S. 152–187.
4. Nübling D. Klitika im Deutschen: Schriftsprache, Umgangssprache, alemannische Dialekte / Damaris Nübling. – Tübingen : Narr Francke Attempto, 1992. – 377 S.
5. Szczepaniak R. Grammatikalisierung im Deutschen. Eine Einführung / Renata Szczepaniak. – Tübingen : G. Narr, 2009. – 211 S.
6. Zifonun G. Grammatik der deutschen Sprache / Gisela Zifonun. – Berlin : Walter de Gruyter, 1997. – 2573 S.

**Декало Владимир. Степень граматикализации ауксиліарного глагола *DROHEN* в современном немецком языке.** В статье представлены и охарактеризованы такие параметры определения уровня граматикализации языковых единиц, как целостность, парадигматичность, парадигматическая вариативность, структурные возможности, соединяемая ограниченность, синтагматическая вариативность, которые были разработаны одним из основателей *Теории граматикализации* Кр. Леманом. С помощью данных параметров было проанализировано и определено уровень граматикализации ауксиліарного глагола *DROHEN* в современном немецком языке.

**Ключевые слова:** целостность, парадигматичность, парадигматическая вариативность, структурные возможности, соединяемая ограниченность, синтагматическая вариативность.

**Dekalo Volodymyr. Degree of Grammaticalization of Auxiliary Verb *DROHEN* in Present-Day German.** The article highlights such parameters of the determination of the degree of the language units as integrity, paradigmaticity, paradigmatic variability, scope, bondedness, syntagmatic variability, that were worked out by one of the founder of the *Grammaticalization theory* Chr. Lehmann. By means of the given parameters the degree of the grammaticalization of the auxiliary verb *DROHEN* in present-day German was analyzed and estimated.

**Key words:** integrity, paradigmaticity, paradigmatic variability, scope, bondedness, syntagmatic variability.

Стаття надійшла до редколегії  
20.03.2013 р.